SINDIKAT KRIMINALISTIČKE POLICIJE
Nehajska 7, 10000 Zagreb
SKP - OIB: 81963583820 http://www.skp.hr

Urudžbeni broj:	Način slanja:	Datum:	Broj tiskanih primjeraka: 6
SKP-I-02-7/2016-05.	teklićem/poštom	14.06.2016.	

Naslovljeno :

MUP REPUBLIKE HRVATSKE (SVIM UJ kriminalističke policije)

- ✓ **Članstvu SKP-a**
- ✓ **Kabinetu ministra**
- ✓ **Uprava kriminalističke policije – SVIM UJ**
- ✓ **PNUSKOK – SVIM UJ**
- ✓ **Policijskim upravama – Sektor /Služba kriminalističke policije - SVIMA**
- ✓ **Policijskim postajama - SVIMA**

Poziv na broj:	Broj stranica: 7	PRILOZI:
-SKP-I-02-13/2014. od 04.06.2014. god. -SKP-I-02-13/2014-2. od 10.10.2014. god. -SKP-I-02-7/2016. od 17.03.2016. god. -SKP-I-02-7/2016-02. od 07.04.2016. god. -SKP-I-02-7/2016-03. od 12.05.2016. god. -SKP-I-02-7/2016-04. od 18.05.2016. god.		

PREDMET: OSVRT NA PREUSTROJ UPRAVE KRIMINALISTIČKE POLICIJE, dostavlja se.-

Poštovani članovi SKP-a, kolegice i kolege,

obavještavamo Vas da je Sindikat kriminalističke policije dobio uvid u radnu verziju prijedloga preustroja Uprave kriminalističke policije u svezi koje, kao priprema za predstojeću javnu raspravu, u nastavku dopisa dostavljamo naš osvrt te koristimo i ovu priliku da pozovemo sve zainteresirane da se svojim kritikama i prijedlozima uključe u stručnu raspravu.

Sindikat kriminalističke policije nije protiv reorganizacije Uprave kriminalističke policije, odnosno kriminalističke policije na nacionalnoj razini, jer evoluciju, dinamiku i strukturu kriminaliteta mora pratiti i odgovarajući ustroj Ministarstva unutarnjih poslova. Međutim, svaka ozbiljna reorganizacija traži dobru pripremu i stručnu podlogu u kojoj glavnu riječ neće imati politika, već isključivo policijska praksa.

Neosporna je činjenica da je kriminalistička policija do sada bila funkcionalna i učinkovita, o čemu jasno govore i statistički pokazatelji, stoga je jasno da konstatacija radne skupine o glavnim razlozima za reorganizaciju: *"veliki broj teritorijalnih i unutarnjih organizacijskih jedinica Ravnateljstva policije i MUP-a kao i nedovoljan broj policijskih službenika za obavljanje prioritetnih operativnih poslova"*, ne proizlazi iz sveobuhvatne stručne analize, već je očito da se radi o **političkoj odluci** bez stručne podloge.

Našu konstataciju o političkoj odluci potkrepljuju i održani forumi u policijskim upravama i Ravnateljstvu policije iz kojih se može zaključiti kako su okviri reorganizacije već ranije zacrtani, i to bez prikupljanja i stručne analize brojnih čimbenika koje treba uzeti u obzir prilikom planiranja ovakve korijenite reorganizacije cijelog sustava. Stoga opravdano strepimo kako bismo umjesto profesionalne evolucije kriminalističke policije mogli svjedočiti eksperimentu koji bi mogao unazaditi dosadašnju funkcionalnost i učinkovitost kriminalističke policije.

SKP ne može prihvatiti i podržati preustroj kriminalističke policije koji se provodi na ovaj način i ne može nekritički prihvatiti političke odluke kao apsolutne istine. Sva trenutna prekrajanja predstavljaju prilagođavanje sustava ranije donesenim političkim odlukama, bez uvažavanja činjenica i mišljenja struke.

Na kraju uvoda želimo napomenuti kako je individualni pristup reorganizaciji kriminalističke policije pogrešan i štetan, reorganizaciju treba sagledavati paralelno na sve tri razine uvažavajući vertikalnu korelaciju između UJ, stoga vođeni tim stavom iznosimo samo generalni osvrt na predloženu shemu UKP-a bez dublje analize, koju ćemo napraviti naknadno kada MUP objavi konačne verzije prijedloga organizacijskih shema na svim razinama.

O S V R T

PNUSKOK:

Mišljenja smo kako bi specijalizirane službe unutar PNUSKOK-a trebale imati ustrojene operativne i strateške ustrojstvene jedinice (odjel/odsjek/grupa). Operativna UJ bi bila u mogućnosti samostalno ili u suradnji sa drugim UJ provesti najsloženija kriminalistička istraživanja s izrazitim međunarodnim karakterom. Strateška UJ unutar specijalizirane službe na nacionalnoj razini bi bila zadužena za praćenje stanja i kretanja pojavnog oblika kriminaliteta (statistika), izradu procjene rizika i strateške procjene, davanje mišljenja kao i izradu svih drugih strateških dokumenata. Prateći vertikalno monolitnu strukturu (centralizacija) koja se do sada pokazala uređenijom i boljom od horizontalno raspršene, držimo kako bi specijalizirane službe unutar PNUSKOK-a (tzv. "krovne službe") trebale imati djelomičnu subordinaciju vertikalno u odnosu prema cjelokupnoj liniji rada, što znači od linije rada u SSKOK-u, preko linije rada u policijskim upravama do linija rada u policijskim postajama 1. kategorije.

Kao što je vidljivo, mišljenja smo kako je nužno unutar postojećih SSKOK-a formirati specijalizirane linije rada (odjel/odsjek/grupa) koje su ionako spontano neformalno već formirane, a koje će slično kao i linije rada u policijskim upravama biti u djelomičnoj subordinaciji prema "krovnim" specijalističkim službama. Pri tome treba razmotriti oživljavanje početne ideje da se u sklopu SSKOK-a formira i UJ zadužena za rješavanje kaznenih djela iz domene općeg kriminaliteta u pozadini kojih je organizirani kriminalitet (ubojstva, razbojništva i sl.).

Također treba imati u vidu, sukladno strateškim procjenama mogućnost formiranja novih detašmana SSKOK-a, ali i krovnih službi kao što je to primjerice slučaj sa detašmanom SSKOK-a Rijeka, a čije funkcioniranje je polučilo izvrsne rezultate.

Definitivno treba razmišljati o postupnom razdvajanju problematike korupcije i gospodarskog kriminaliteta na način da se za početak unutar Službe gospodarskog kriminaliteta i korupcije oforme dva odjela, koja će se kao i ostale službe sastojati od operativne i strateške UJ. Pritom naglašavamo da se kad god je korupcija u pitanju posebice mora imati u vidu neovisnost od lokalnih, regionalnih i nacionalnih utjecaja na rad policije, a zbog čega je i osnovan PNUSKOK. Također po tom poučku treba planirati formiranje linija rada unutar SSKOK-a. Prateći problematiku korupcije razvidno je kako najučinkovitije suprotstavljanje korupciji na regionalnoj i lokalnoj razini upravo ostvaruju UJ nacionalne razine. S tim u vezi, suglasni smo sa idejom da operativne UJ za borbu protiv korupcije budu isključivo na nacionalnoj razini, što je i još jedan dodatni argument za razdvajanje problematike gospodarskog kriminaliteta od problematike korupcije.

Mišljenja smo da je potrebno iz Službe gospodarskog kriminaliteta i korupcije na nacionalnoj razini izdvojiti Odjel za visokotehnološki kriminalitet, te ga kao samostalnu služba pridružiti PNUSKOK-u. Razlog tome leži u činjenici kako je nedvojbeno da zločinačka udruženja koja se bave terorizmom i organiziranim kriminalitetom raširenо zloupotrebljavaju Internet i nove tehnologije kako bi sakrili svoju komunikaciju, organizirali i realizirali svoje kriminalno djelovanje, privlačili ekstremiste, izazvali paniku među građanima, širili netočne informacije te napadali malicioznim programima računarske sustave državnih institucija (tzv. hakerski napadi). S tim ciljem koriste se društvene mreže (FACEBOOK, INSTAGRAM, TWITER, LINKEDIN itd.), komunikacijski programi (SKYPE, VIBER, LEBARA, WHATSAPP, WICKER itd.), elektronička pošta, kao i tamna internetska mreža tzv. "DARKNET". U prilog našem mišljenju idu i smjernice u borbi protiv terorizma navedene u novoj Nacionalnoj strategiji za prevenciju i suzbijanje terorizma (NN br. 108/15).

SKP je o potrebi izdvajanja ovog Odjela te formiranja samostalnih ustrojstvenih jedinica na razini službi već ukazivao odgovornim osobama u MUP-u prilikom osvrta na prijedlog preustroja kriminalističke policije iz 2014. godine, kao i krajem prošle godine (naši dopisi ur. broj: SKP-I-02-13/2014. od 04.06.2014. i SKP-I-02-53/2015. od 01.12.2015. godine).

Kako bi se kroz samostalnost povećala učinkovitost operativnih UJ treba predvidjeti u iznimnim situacijama (osnivanje radnih skupina) mogućnost dodjeljivanja operativnim jedinicama PNUSKOK-a specijaliziranih policijskih službenika ("sekundiranje" izvan matičnih UJ), kao što su pratitelji, analitičari, voditelji informatora, prikriveni istražitelji i sl., s ciljem što samostalnijeg provođenja konkretnih kriminalističkih istraživanja.

SLUŽBA TERORIZMA

Ono o čemu smo već više puta pisali je to da Službu terorizma kao ustrojstvenu jedinicu na nacionalnoj razini treba izdvojiti iz Sektora općeg kriminaliteta i terorizma (sukladno tome nužna je i promjena naziva spomenutog Sektora, odnosno izostavljanje terorizma iz naziva) te pripojiti PNUSKOK-u. Kao argumente za takav preustroj navodimo dinamiku, stupanj organiziranosti i sofisticiranosti terorizma kao pojavnog oblika kriminaliteta, kao i njegovu čvrstu povezanost s drugim pojavnim oblicima kriminaliteta (krijumčarenje ljudi, zlouporaba droga, trgovina oružjem, visokotehnološki kriminalitet, pranje novca itd.), a što smo također već predlagali odgovornim osobama u MUP-u u našem osvrtu na prijedlog preustroja kriminalističke policije (naš dopis ur. broj: SKP-I-02-13/2014. od 04.06.2014. godine). U prilog tome govore i detaljno razrađene mjere iz Akcijskog plana za prevenciju i suzbijanje terorizma (NN br. 136/12), iz kojih je razvidno da je upravo USKOK kao specijalizirano tijelo Državnog odvjetništva RH nadležno za sva kaznena djela povezana s terorizmom, pa je samim tim, poštujući sustav tzv. "uskočke vertikale", neophodan i specijalistički pristup policije u otkrivanju i kaznenom procesuiranju počinitelja ovih teških i složenih kaznenih djela.

Suvremeni terorizam predstavlja jednu od glavnih sigurnosnih prijetnji kako nacionalnoj tako i međunarodnoj sigurnosti, zbog čega se ovu vrstu kriminaliteta ne smije neozbiljno i olako shvatiti. Nestručan pristup reorganizaciji najbolje se oslikava u činjenici da je Služba terorizma na nacionalnoj razini smještena unutar Sektora općeg kriminaliteta i terorizma, dok je u novim policijskim upravama smještena kao grupa unutar Službe organiziranog kriminaliteta i droga. Takvo "loptanje" sa UJ koja bi se trebala baviti sa, u ovom trenutku, najopasnijim pojavnim oblikom kriminaliteta pokazuje u najmanju ruku dezorijentiranost radne skupine.

Predloženo premještanje Službe terorizma bi ubrzalo njezinu transformaciju iz strateško-birokratske u učinkovitu operativnu ustrojstvenu jedinicu koja je u mogućnosti kontinuirano i samostalno provoditi dugotrajna, složena i međunarodna kriminalistička istraživanja.

SEKTOR OPĆEG KRIMINALITETA (Sektor općeg kriminaliteta i terorizma)

Sektor općeg kriminaliteta na nacionalnoj razini trebao bi se sastojati od neovisnih službi: Službe za krvne i seksualne delikte (koja nije predviđena predočenim preustrojem), Službe za imovinske delikte (koja nije predviđena predočenim preustrojem), te predviđenih Službe maloljetničke delikvencije i kriminaliteta na štetu mladeži i obitelji, Službe kriminalističke tehnike, Službe za potrage te Službe za ratne zločine. Smatramo kako je prirodno Službi ratnih zločina pripojiti sadašnji Odjel za hladne slučajeve i ustrojiti jedinstvenu samostalnu organizacijsku jedinicu Službu za hladne slučajeve i ratne zločine, a koja će se baviti ne samo brojnim ratnim zločinima iz Domovinskog rata i ranijih razdoblja, već i najtežim nerazriješenim krvnim deliktima iz ranijih godina.

Obzirom da statistički podaci ukazuju kako se glavnina problematike općeg kriminaliteta odnosi na regionalnu i lokalnu razinu, držimo da bi navedene službe na nacionalnoj razini poštujući centralistički ustroj primarno trebale imati stratešku ulogu, odnosno praćenje pojavnih oblika kriminaliteta, koordinaciju te djelomičnu subordinaciju. U prilog strateškom Sektoru općeg kriminaliteta ide i naprijed predloženo oživljavanje početne ideje da se u sklopu SSKOK-a formira i UJ zadužena za rješavanje kaznenih djela iz domene općeg kriminaliteta u pozadini kojih je organizirani kriminalitet (ubojstva, razbojništva i sl.). Pritom bi djelomična subordinacija specijaliziranih UJ unutar Sektor općeg kriminaliteta omogućila policijskim službenicima nacionalne razine rukovođenje u iznimnim prilikama

razrješavanja najtežih oblika kriminaliteta bez pozadine organiziranog kriminaliteta kao što su ubojstva, silovanja i slično.

SEKTOR ZA POTPORU (Sektor posebnih i kriminalističko-obavještajnih poslova)

Iz dosadašnje prakse učinkovitost i funkcionalnost nas podučava kako treba razdvojiti UJ koje kreiraju i vode kriminalistička istraživanja od onih koje pružaju potporu. S tim u vezi držimo kako bi trebalo zadržati postojanje Sektora za potporu provođenja kriminalističkim istraživanjima unutar kojeg bi se trebale nalaziti službe: Služba za zaštitu svjedoka (koja je u predloženoj shemi predviđena kao samostalna unutar UKP-a), Službe posebnih kriminalističkih poslova, Službe kriminalističko obavještajnih poslova, Službe za međunarodnu policijsku suradnju i Službe kriminalističke analitike.

Iz Službe posebnih kriminalističkih poslova treba izdvojiti UJ koja je zadužena za vođenje prikrivenih istražitelja te je spojiti sa UJ zaduženom za vođenje informatora (pouzdanici, davatelji obavijesti) u jedinstvenu Službu kriminalističko-obavještajnih poslova.

Detašmani unutar Službe posebnih kriminalističkih poslova do sada su se pokazali kao učinkovito strukturalno rješenje pa držimo da bi ih trebalo zadržati kako je navedeno u shemi kao i UJ za pripremu, nadzor i primjenu posebnih kriminalističkih poslova. Pri tom treba razmotriti formiranje još jednog detašmana unutar SPKP-a u sjedištu buduće policijske uprave sjeverna hrvatska kako bi se rasteretilo područje Zagreba, a ujedno poštivala planirana podjela.

Služba kriminalističke analitike trebala bi se sastojati od tri zasebne UJ i to obavještajne analitike, računalne forenzike i kriminalističkih evidencija. Takav ustroj trebala bi pratiti i policijska uprava, a ne kako se predviđa da se u policijskoj upravi UJ kriminalističkih evidencija nalaze unutar Službe općeg kriminaliteta.

Pozdravljamo objedinjavanje do sada više UJ za međunarodnu policijsku suradnju na više razina u jedinstvenu službu. Držimo da je prirodno okruženje takve jedinstvene Službe za međunarodnu policijsku suradnju Uprava kriminalističke policije što, koliko vidimo, nije predviđeno novom shemom ustroja Uprave kriminalističke policije. Obzirom na sve navedeno, mišljenja smo da bi potpora trebala kroz vertikalu ustroja biti jednako dostupna svim operativnim ustrojstvenim

jedinicama, kako nacionalnoj tako i regionalnoj razini, a prema potrebi i lokalnoj razini.

Na kraju apeliramo na sve rukovoditelje unutar kriminalističke policije na čelu sa Glavnim ravnateljem policije, gospodinom Zvonimirom Vnučecom i ovlaštenim za obavljanje poslova načelnika Uprave kriminalističke policije, gospodinom Markom Srdarevićem, da autoritetom svojeg radnog mjesta u ovom važnom trenutku za kriminalističku policiju zastupaju složene interese kriminalističke policije, te kroz otklanjanje nestručnih i "neživotnih" prijedloga reorganizacije kriminalističke policije spriječe njezinu daljnju devastaciju.

U Vašoj službi,

za Sindikat kriminalističke policije
Tomislav Štambuk
Predsjednik

O TOME OBAVIJEST:
- MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA , n/r ministra g. Vlahe Orepića; /Zagreb, Savska cesta 39/
-MUP, Uprava za pravne poslove i ljudske potencijale (MUP RH), n/p pomoćnika ministra, g. Stjepana Lončarice;
-MUP, Ravnateljstvo policije, n/p glavnog ravnatelja policije, g. Zvonimira Vnučeca;
-MUP, Uprava kriminalističke policije, n/p g. Marka Srdarevića, ovlaštenog za obavljanje poslova načelnika uprave;
-MUP, Uprava kriminalističke policije, PNUSKOK, n/p načelnika ureda g. Ante Orlovića.